

College van B&W

Uw contact T. van Hove

T (020) 540 47 42

F (020) 540 45 59

gemeente@amstelveen.nl

AAN
de gemeenteraad Amstelveen

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen

*Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum
van deze brief*

Datum 12 november 2024

Ons kenmerk Z24-112641

Betreft Aanpak beheersing rattenoverlast Amstelveen

Geachte raad,

In december 2023 informeerden wij u over *de aanpak beheersing rattenoverlast* met de belofte om dit eind 2024 weer te doen. We hebben het Kennis en Adviescentrum Dierplagen (KAD) gevraagd om in twee wijken een risicoanalyse uit te voeren en met aanbevelingen te komen.

Achtergrond

Het aantal ratten in de openbare ruimte en rond huizen en tuinen neemt de afgelopen jaren toe. Dit heeft een aantal oorzaken. Eén van de belangrijkste is dat chemische bestrijding van ratten aan banden is gelegd. Dat maakt bestrijding in de openbare ruimte door gemeenten zeer ingewikkeld. Daarbij komt de grote beschikbaarheid van voedsel door bijvoorbeeld het weggooien van etensresten voor dieren op eigen terrein of als afval in de openbare ruimte. Want hoe meer voedsel, hoe groter de populatie ratten. Verder bieden bouwkundige gebreken, zoals gaten in de fundering en riolering, aan huizen en andere gebouwen de ratten prima schuil- en nestelmogelijkheden. (Ver)bouw- en sloopwerkzaamheden kunnen ook zorgen voor zichtbare rattenpopulaties.

Van rattenbestrijding naar habitatmanagement

We zijn gestart met een aanpak nieuwe stijl, het zogenaamde habitatmanagement. Deze aanpak richt zich niet zozeer op het bestrijden maar op het voorkomen en beknotten van de rattenpopulatie. Habitatmanagement wil de voorwaarden voor een succesvolle rattenpopulatie zoveel mogelijk wegnemen en voorkomen dat er plagen ontstaan. Het gedrag van bewoners en gebruikers is daarbij van zeer grote invloed. Daarom richten we ons nu vooral op preventie, voorlichting en communicatie. Zo krijgen alle inwoners die via Fixi een melding doen over ratten (ca. 300 Fixi-meldingen per jaar) persoonlijk advies en voorlichting. Drie jaar geleden heeft uw raad extra formatie beschikbaar gesteld voor de uitvoering van rattenbeheersing. We zien echter dat het niet een zaak is van één afdeling, maar van een grote groep stakeholders.

Risicoanalyse in twee buurten

Afgelopen jaar is in twee buurten met een verhoogde overlast, de Operabuurt en Augustinuspark, een risicoanalyse uitgevoerd door het Kennis en Adviescentrum Dierplagen (KAD) in samenwerking met de gemeente en Woningcorporatie Eigen Haard. Hierbij zijn diverse disciplines zoals omgevingsfactoren, bouwkundige aspecten, bedrijfsmatige aspecten, bewonersgedrag en de plaagdierbeheersing in kaart gebracht.

Aanbevelingen

Uit de risicoanalyse komen aanbevelingen en verbeterpunten voort per discipline.

Voorbeelden hiervan zijn;

- Zorgen dat bij de aanschaf van nieuwe containers er geen constructieve openingen zijn die ratten toegang verschaffen.
- Het vergroten van kennis van medewerkers, die zo een actievere rol kunnen hebben bij het signaleren en voorkomen van ratten(burchten) in groenstroken.
- Het uitvoeren van een PRI (Plaagdier Risico Inventarisatie) bij groot onderhoud en renovatie van gemeentelijke gebouwen en panden van Eigen Haard.
- Het bijhouden van registraties waardoor er een real time beeld is van mogelijke overlast/risico's.

In het kader van de gemeentebrede bezuiniging op de bedrijfsvoering wordt 1 vte medewerker dierplaagbeheersing ingeleverd. Tegelijkertijd wordt de overgebleven functie van medewerker dierplaagbeheersing opgewaardeerd naar coördinator/adviseur. Omdat de aard van de werkzaamheden met de introductie van het habitatmanagement is veranderd in het coördineren en aanjagen van maatregelen die door veel verschillende partijen moeten worden genomen om het habitat van de rat in te perken. Hierbij is de eventuele vervanging binnen de afdeling Wijkbeheer geregeld.

Werken met classificatie van risicogebieden

Een nieuwe werkwijze is om met een 'drempelwaarde' en risicogebieden te gaan werken. Er bestaat namelijk geen klip- en klare norm voor rattenoverlast of -plaag in Nederland. Het ervaren van overlast per persoon is namelijk erg verschillend en subjectief. Om toch verwachtingen te kunnen managen en de gemeentelijke inzet meer focus en slagkracht te geven, gaan we werken met een classificatie van risicogebieden:

1.	Ziekenhuis en gezondheidscentra
2.	Ouderenhuisvesting
3.	Scholen + schoolpleinen
4.	Openbare speelplaatsen met speelbad
5.	Stadspaleizen (en stadstuinen)
6.	Openbare speelplaatsen
7.	Buurthuizen
8.	Winkelcentra
9.	Rijtjeshuizen
10.	Flatgebouwen
11.	Parken, plantsoenen en watergangen
12.	Industrieterrein
13.	Buitengebieden (natuur/polder)

In de oranje gebieden accepteren we geen ratten. 100% uitsluiten is nooit mogelijk. Maar als er een melding wordt gedaan, geven we hier prioriteit aan en nemen direct contact op en geven advies/informatie. In exceptionele situaties voeren we een bestrijding uit.

In de gele gebieden is de aanwezigheid van ratten onwenselijk en zetten we vooral in op voorlichting en advies.

In de groene gebieden accepteren we aanwezigheid van ratten.

--> Voor alle gebieden geldt dat als de populaties uit te hand dreigen te lopen, we opschalen naar nader onderzoek, advies en eventueel bestrijden.

Samen verantwoordelijk

Professionals binnen en buiten de gemeente gaan aan de slag met de verbeterpunten uit de risicoanalyse die het KAD in de twee buurten heeft uitgevoerd. Daarnaast vormt het gedrag van bewoners en gebruikers vaak de grootste aanleiding en risico voor de toename van rattenpopulaties. Daarom richt onze informatie en communicatie zich nu vooral op preventie en 'wat kunt u zelf doen?'. Alle flyers, webpaginateksten, mediakanalen en modelbrieven zijn hier inmiddels op aangepast.

In 2025 gaan we verder en richten we ons op andere buurten: Meander, Nicolaas Tulplaan, Klaasje Zevensterstraat en de Carmenlaan. Eind 2025 informeren we u opnieuw.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

Bert Winthorst

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.